PLAN MOT DISKRIMINERING, TRAKASSERIER, SEXUELLA TRAKASSERIER OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

2026-10-06

Nyköping

Innehållsförteckning

Grunduppgifter ... 3
Syfte ... 3
Bakgrund ... 3
Skollagen ... 4
Diskrimineringslagen ... 4
Definitioner ... 5
Vad är diskriminering? ... 5
Olika former av diskriminering ... 5
Diskrimineringsgrunderna ... 6
Vad innebär kränkande behandling? ... 7
Enhetens rutiner för arbetet med planen ... 9
Redogörelse för enhetens uppföljning av föregående års plan ... 10
Främjande arbete ... 11
Förebyggande arbete ... 13
Kartläggning av risker ... 13
Sätta mål och besluta om åtgärder ... 15
Uppföljning och utvärdering juni 2026 ... 22
Uppföljning och utvärdering juni 2027 ... 26
Rutiner för akuta händelser ... 27
Barn upplever sig utsatt av annat barn ... 27
Barn upplever sig utsatt av personal ... 27
Anmälan från privatpersoner ... 27
Bilaga 1 ... 28
Bilaga 2 ... 29
Bilaga 3 ... 30

Grunduppgifter

Den här planen mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling gäller för Korvettens förskola.

Det är förskolans biträdande rektor som har det övergripande ansvaret för planen, som upprättades den 20261006 och gäller i ett år.

Förskolan Korvettens arbete med likabehandling genomförs i enlighet med bestämmelser i Skollagen och Diskrimineringslagen och i samverkan med all förskolans personal. Alla barn som deltar i verksamheten involveras i upprättande och uppföljning och barnens vårdnadshavare/föräldrar görs delaktiga.

Vår plan finns alltid tillgänglig på förskolan på plats vid varje moduls entré samt på förskolans webbsida.

Arbetet med planen genomförs löpande under året, med särskilda avstämningspunkter i november månad och mars månad.

En uppföljning och utvärdering av årets planerade insatser genomförs vid ett tillfälle.

Syfte

Förskolans plan mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling är ett viktigt verktyg för att planera och genomföra likabehandlingsarbetet på ett strukturerat och systematiskt sätt. Arbetet med att ta fram planen är också ett sätt att förankra likabehandlingsarbetet och säkerställa att all som berörs, såväl barn som vuxna, involveras och har möjlighet att få komma till tals.

Planen mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling ska fungera som stöd när förskolan arbetar för att främja barnens lika rättigheter och möjligheter och för att förebygga diskriminering, olika former av trakasserier och kränkande behandling. Planen tydliggör att förskolans likabehandlingsarbete måste vara konkret för att fungera, det räcker inte med visioner och högt uppsatta mål utan det måste också finnas tydlighet kring hur varje enhet ska arbeta för att nå målen.

Alla i verksamheten behöver vara insatta i likabehandlingsarbetet – det bästa sättet att förankra planen är genom delaktighet.

Bakgrund

Förskolans läroplan (Lpfö 18) beskriver förskolans värdegrund och uppdrag och innehåller mål och riktlinjer för arbetet. Utbildningen i förskolan ska

förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

I enlighet med förskolans läroplan har förskolan i uppdrag att spegla de värden och rättigheter som uttrycks i FN:s konvention om barnets rättigheter, Barnkonventionen, som i och med lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter gäller som svensk lag. Utbildningen ska därför utgå från vad som bedöms vara barnets bästa, att barn har rätt till delaktighet och inflytande och att barnen ska få kännedom om sina rättigheter.

Alla som arbetar i förskolan ska främja alla människors lika värde. Inget barn i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling.

Skollagen
Bestämmelser om förskolans skyldighet att arbeta för att motverka kränkande behandling finns i Skollagens (2010:800) kapitel 6. Här framgår också att det är absolut förbjudet för huvudman eller personal att i samband med verksamheten utsätta ett barn för kränkande behandling.

Skollagen ställer krav på förskolans huvudman att se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Arbetet mot kränkande behandling ska dokumenteras i en årlig plan.

Förskolans plan ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn. Det ska också finnas en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som förskolan avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Att förskolans plan mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen i den verksamhet som planen gäller för följer av en särskild förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling.

Diskrimineringslagen
Av Diskrimineringslagen (2008:567) framgår att det är absolut förbjudet för den som arbetar inom utbildningsverksamhet att göra sig skyldig till diskriminering av ett barn eller en elev i samband med denna verksamhet.

Förskolans huvudman ska ha riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier i samband med verksamheten. Riktlinjerna och rutinerna ska följas upp och utvärderas.

I diskrimineringslagen finns också krav på att förskolans huvudman ska arbeta med aktiva åtgärder, vilket handlar om att fortlöpande undersöka om det finns risker för diskriminering (direkt eller indirekt), repressalier eller andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten.

När man har identifierat risker och hinder ska man analysera orsaker till dessa och vidta skäliga förebyggande och främjande åtgärder för att avvärja dem. Arbetet ska även följas upp och utvärderas. De åtgärder man beslutar om ska tidsplaneras och genomföras så snart som möjligt.

Aktuella riktlinjer, rutiner och åtgärder ska årligen dokumenteras och denna dokumentation ska också innehålla en redogörelse för hur förskolan har samverkat med barn och anställda.

Arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering ska dokumenteras löpande.

Definitioner

Vad är diskriminering?

Diskriminering innebär att ett barn missgynnas av skäl som har samband med en eller flera av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder eller ålder.

En beskrivning av vad varje diskrimineringsgrund går att läsa nedan under rubriken Diskrimineringsgrunderna.

Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av maktförhållande mellan den som utsätter och den som utsätts. Det är således personal, skolledning eller huvudmannen som kan göra sig skyldiga till diskriminering gentemot barn och elever. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk mening. Både barn och vuxna kan dock utsätta andra för det som kallas för trakasserier respektive sexuella trakasserier. Med trakasserier menar man kränkningar som har samband med någon diskrimineringsgrund. Sexuella trakasserier innebär att kränkningen ska vara av sexuell karaktär.

Olika former av diskriminering

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation och detta missgynnande har samband med en eller flera av diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse som framstår som neutral men som i praktiken kan innebära att personer behandlas sämre än andra och detta har samband med en eller flera av diskrimineringsgrunderna. Det är inte diskriminering om man kan visa att bestämmelsen har ett berättigat syfte och används på ett sätt som är både lämpligt och nödvändigt för att uppnå detta syfte.

Bristande tillgänglighet

Med bristande tillgänglighet avses att en person med funktionsnedsättning missgynnas genom att verksamheten inte har vidtagit skäliga åtgärder för tillgänglighet för att säkerställa att hen ska komma i jämförbar situation med en person som inte har samma funktionsnedsättning. Vad som bedöms vara skäliga åtgärder avgörs av förutsättningarna i det enskilda fallet.

Trakasserier

Med trakasserier menas ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Till skillnad från övriga diskrimineringsformer förutsätter inte trakasserier att det finns ett maktförhållande mellan den som utsätter och den som utsätts. Detta innebär att ett barn kan utsättas för trakasserier av såväl personal som andra barn i verksamheten.

Kränkningar kan vara fysiska (till exempel slag eller knuffar), verbala (till exempel nedsättande ord, hot eller ryktesspridning) eller psykosociala (till exempel grimaser eller utfrysning ur gemenskapen).

Sexuella trakasserier

Med sexuella trakasserier menas ett uppträdande som kränker någons värdighet och som är av sexuell karaktär. Det kan till exempel innebära att man upplever att någon tittar på en på ett oönskat och närgånget sätt, tafsar eller tar på ens kropp på ett sätt man inte vill eller kommer med olika former av kommentarer eller anspelningar som har sexuell natur.

Diskrimineringsgrunderna

Det finns sju diskrimineringsgrunder i Diskrimineringslagen. Dessa är:

Etnicitet

En persons hudfärg, nationella eller etniska ursprung. Alla människor har en eller flera etniciteter.

Religion eller annan trosuppfattning

Åskådningar såsom kristendom, islam, buddism, ateism och agnosticism.

Kön

Att någon är kvinna eller man. I Sverige fastställs vilket juridiskt kön en person tillhör när man föds och detta registreras i folkbokföringen. Man kan välja att ändra sitt juridiska kön och förbudet mot könsdiskriminering omfattar även personer som vill ändra eller har ändrat sitt juridiska kön.

Sexuell läggning

Med detta avses homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning

Funktionsnedsättning

Med detta menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga. En funktionsnedsättning kan vara medfödd eller ha uppstått senare i livet, på grund av skada eller sjukdom.

Ålder

Med detta menas hur länge man har levt. Inom utbildningsverksamhet räknas det inte som diskriminering att särbehandla barn på grund av deras ålder, om det görs för ett berättigat syfte och används på ett sätt som är både lämpligt och nödvändigt för att uppnå detta syfte

Könsidentitet och könsuttryck

Könsidentitet är vilket kön en person identifierar sig som medan könsuttryck handlar om hur en person väljer att uttrycka sitt kön, till exempel genom kläder och kroppsspråk. Om en person missgynnas på grund av att hen har en könsidentitet eller ett könsuttryck som bryter mot de normer som finns kring kön i samhället kan det innebära diskriminering.

Vad innebär kränkande behandling?

Kränkande behandling regleras i Skollagens kapitel 6. Kränkande behandling innebär att ett barn utsätts för ett uppträdande som kränker barnets värdighet, utan att detta har något samband med en eller flera diskrimineringsgrunder.

Kränkningar kan vara fysiska (till exempel slag eller knuffar), verbala (till exempel nedsättande ord, hot eller ryktesspridning) eller psykosociala (till exempel grimaser eller utfrysning ur gemenskapen).

På Friends hemsida går det att läsa om skillnaden mellan en konflikt och en kränkning. Där beskrivs det att barn tränar sina färdigheter i att samspela med andra för att främjas i sin utveckling. En konflikt i sig inte är farlig utan kan snarare hjälpa barnets samarbetsförmåga att utvecklas samt förståelsen för att människor kan tycka/tänka olika. Förskolan har ett tillsynsansvar i att förebygga

kränkande behandling mellan barn med ett extra tillsynsansvar för barn under 3 år.
https://friends.se/kunskapsbanken/forskolepersonal/jag-vill-veta-mer-om-krankningar-i-forskolan/#set-audience

Enhetens rutiner för arbetet med planen

Årligen upprättas en ny plan mot kränkande behandling i enlighet med skollagen och den har sin grund i tidigare års kartläggning. Förskolans personal är ansvarig för att göra planen till en del av förskolans målfokuserade, systematiska kvalitetsarbete med kontinuitet under hela året. Pedagogerna dokumenterar kränkningar och dessa följs sedan upp och blir en del av kartläggningen. Kränkningar som är kopplade till diskrimineringsgrunderna lämnas till skolledning. Rutiner för akuta händelser se sida 19. Inför våra utvecklingssamtal ställs intervjufrågor till förskolans äldre barn och observationer görs för att ta reda på trivsel och andra punkter som berör arbetet med planen. Vi gör barnen delaktiga genom samtal och reflektion enskilt och i grupp. Utifrån observationer och i dialog med barnen kan vi identifiera riskområden eller få reda på vilka insatser vi kan behöva sätta in. Resultatet av detta ligger till grund för vårt fortsatta arbete. En representant från varje modul träffas kontinuerligt tillsammans med biträdande rektor för att följa upp arbetet kring planen. Föräldraenkäten som görs på våren ligger också till grund för vidare insatser. Det ligger i allas ansvar att göra barn och vårdnadshavare delaktiga i arbetet med planen. Planen finns på hemsidan samt vid varje moduls entré och vi informerar om planen på höstens möte för vårdnadshavare.

Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni
		PDK-gruppen följer upp incidentrapporter. Följer upp arbetet med åtgärder i planen.		Följer upp arbetet med åtgärder i planen.	Utvärdering av plan.

Juli	Augusti	September	Oktober	November	December
	Arbetslagen tar del av det främjande arbetet i planen och aktuella mål samt insatser. Skicka ut observations- och intervjufrågor.	Genomför trygghetsvandring, observationer och intervjuer.	Upprätta en ny plan. Informera om denna till kollegor och vårdnadshavare. Värdegrundsarbetet lyfts på föräldramötet.	PDK-gruppen informerar om ny plan på APT.	Följer upp arbetet med åtgärder i planen. PDK-gruppen följer upp incidentrapporter.

Redogörelse för enhetens uppföljning av föregående års plan

För att säkerställa att likabehandlingsarbetet genomförs systematiskt och strukturerat ska förskolan varje år utvärdera de insatser som genomfördes föregående år. Att utvärdera innebär att man granskar det man beslutat för att se dels om åtgärderna genomfördes så som det var planerat, dels hur resultatet av åtgärderna blev. Här kan man också resonera över varför resultaten av de vidtagna åtgärderna ser ut som de gör.

Utifrån den tidigare planens identifierade risker har ett mål varit att förebygga risken mot kränkningar i samspel och lek. Det har vi gjort genom att pedagogerna haft en medveten närvaro tillsammans med barnen och vi kan se hur det har lett till positiva effekter. Bland annat har vi sett att barn ingår i fler samspel och lekar med varandra än tidigare. Vi hör hur barn tydliggör sina roller mellan varandra efter sina förutsättningar. Vi ser och hör att barn förmedlar sina intentioner och förhåller sig till turtagning oftare. Vi ser och hör hur barn söker upp varandra och initierar lekar som återkommer. Genom att vi pedagoger bekräftar och är närvarande tillsammans med barnen, upplever vi att barnen ibland har svårt med att vänta på att få uttrycka sig till den vuxna och söker snabb respons. I utvärderingen av föregående plan kunde vi se att det finns barn som söker sig till osynliga utrymmen som blir svåra för pedagoger att överblicka. Där sker en del incidenter som handlar om att utforska kroppen. Det blir ett fortsatt utvecklingsområde att arbeta med under 2026-2027.

Begreppet lågaffektivt bemötande har diskuterats i olika forum, dels på arbetsplatsträffar, dels i arbetslagen. Pedagoger har tillägnat sig kunskaper om hur vi kan möta barn lågaffektivt och använt sig av dessa strategier för att stötta barn vid starka känslouttryck. Vi upplever att det blivit ett förhållningssätt som genomsyrar vårt arbete på Korvetten och därför väljer vi att skriva in lågaffektivt bemötande som en del i förskolans främjande arbete. Vi har kunnat se att barnen har en öppenhet för att bli bemötta av pedagoger lågaffektivt i laddade situationer. Det upplevs som att det finns en trygghet hos barnen att den vuxna kommer ta hand om situationen omsorgsfullt.

I utvärderingen av tidigare års plan kunde vi också se att arbetet med att förebygga risken för otrygghet och incidenter i övergångar har gett goda effekter. Vi har arbetat med åtgärden att anpassa lärmiljön för att underlätta övergångar bl.a. genom att material från våra projekt har varit tillgängliga för barnen att utforska och leka med under hela dagen. Barnen tar nu egna initiativ till lek vid övergångar och i mellanrummen. Vi ser att det blir enklare för vissa barn att hantera situationen när det finns en tydlighet i hur länge de behöver stanna t.ex. genom att använda en time-timer. Det sker färre incidenter mellan barnen till följd av att pedagoger tillfört material som lockar barnen vid övergångar. Tiden mellan olika moment fylls ofta med någonting meningsfullt. Vid utvärderingen kunde vi också konstatera att måltidssituationen blivit lugnare för att barnen vet vad som förväntas av dem och vart de ska ta vägen innan och efter. Under perioden när alla grupper åt på sina respektive moduler upplevdes det också som att måltiddsituationen blev lugnare för barnen och övergångarna färre.

Främjande arbete

Det främjande arbetet handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling och respekten för allas lika värde.

Det främjande arbetet ska genomsyra alla delar av verksamheten och bedrivas kontinuerligt, systematiskt och målinriktat. Främjande insatser ska gälla alla barn och riktas mot alla diskrimineringsgrunder. I samband med det främjande arbetet krävs inte att förskolan har identifierat några särskilda risker eller problem.

- I kommunens pedagogiska idé beskrivs förskolan som en demokratisk mötesplats där vi ger alla barn förutsättningar att bli sitt bästa jag. På Korvetten ser vi alla människors lika värde och motverkar aktivt diskriminering och kränkande behandling.
- Barnens rättigheter görs tydliga för dem så att de kan bli stärkta i att uttrycka sina tankar och känslor.
- Genom pedagogernas förhållningssätt praktiseras värdegrundsarbetet som ska genomsyra hela utbildningen.
- Pedagoger ska ha barnfokus och vara närvarande i samspel och lek. Detta för att nämna barnen i positiva sammanhang för varandra, skapa tydliga och begripliga leksammanhang och göra barnen uppmärksamma på varandra. Pedagogerna anpassar sitt taltempo och hjälper barnen att rikta sig till lekens innehåll. Vi samtalar och reflekterar tillsammans med barnen kring hur vi möter varandra.
- Pedagoger ska ge förslag på strategier till barn för att hantera ett missförstånd eller konflikt.
- Vi bemöter varje barn utvecklingsstödjande och visar tilltro till barnets förmåga.
- Vi använder oss av lågaffektivt bemötande som stöd vid känsloreglering.
- Vi planerar för undervisning där samarbete är i fokus.
- Vi arbetar aktivt med barns delaktighet och inflytande i utbildningen.
- Värdegrundsarbetet lyfts på arbetsplatsträffar, modulreflektioner och föräldramöte.
- Alla som arbetar i förskolan ska vara insatta i planen mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling. Planens aktuella mål och insatser ska vara synliga i undervisningsplanering och uppföljning.
- Vi har ett lekmaterial och litteratur som representerar och inkluderar alla människor.
- Olikheter lyfts fram som något positivt och som berikar vår utbildning.
- Vi reflekterar över förskolans inre organisation på varje modul för att skapa en struktur och rutiner. Detta för att ska förutsättningar för mindre sammanhang, barnfokus och trygghet.
- I förskolans barnhälsogrupp möts pedagoger, biträdande rektor och specialpedagog för att diskutera

- Vi planerar för att stödja och stimulera alla barn utifrån sina förutsättningar, förmågor och behov genom att möta kompensatoriskt och arbeta i ett litet sammanhang vid behov och när det är möjligt.

- Vi informerar vårdnadshavare om vikten av barns närvaro för att kunna bli en del av den sociala gemenskapen i gruppen och utveckla sina sociala förmågor.

- Vi arbetar med tydliggörande pedagogik utifrån boken ”Tydliggörande pedagogik” av Edfelt, Sjölund, Jahn och Reuterswärd (2019). Vi använder bildstöd och andra hjälpmedel för att tydliggöra sammanhanget där barnen befinner sig.

- På Korvettens förskola arbetar vi medvetet kring de olika diskrimineringsgrunderna. Vi har ett öppet och välkomnande förhållningssätt till barnet och familjen, där vi möter människor likvärdigt oberoende av etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, kön, sexuell läggning, funktionsnedsättning, ålder, könsidentitet och könsuttryck.

- Vi visar nyfikenhet för barnens tankar och frågeställningar t.ex. om familjekonstellationer.

- Riktlinjer i Korvettens integritetsarbete:
- Introduktion till ny personal, vikarier, studenter, elev om bemötande och förhållningssätt.
- Enbart välkänd och trygg personal byter blöja och assisterar vid toalettbesök. Barnets röst ska göras hörd och följas i dessa situationer när vi har förutsättningar att göra det.
- Nya vikarier är aldrig ensamma vid öppning eller stängning.
- Vi tillåter alla barn att uttrycka sina känslor på förskolan och vi ger dem verktyg för att förstå och hantera känslorna.
- Samtala med barnen kring deras rättigheter om att alla har rätt till sin egen kropp. Varje barn ska kunna känna tillit till sin egen förmåga att sätta gränser (Barnkonventionen).
- Giltigt utdrag ur polisens belastningsregister på personal, studenter och elever i förskolan.

Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet handlar om att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling som respektive enhet kan identifiera i sin egen verksamhet.

Varje år kartläggs nuläget på förskolan och fjolårets insatser utvärderas. Analysen läggs sedan till grund för det förebyggande arbetet nästa år.

Kartläggning av risker

Som grund för förebyggande åtgärder ska den egna verksamheten undersökas.

Kartläggningen kan inledas på ett övergripande plan genom att enheten gör en översyn av olika rutiner, riktlinjer och policydokument för att uppmärksamma eventuella strukturella risker för diskriminering, eller andra hinder för lika rättigheter och möjligheter när det gäller de olika diskrimineringsgrunderna.

Därefter är det dags att gå vidare med kartläggningen genom att sätta fokus på olika aspekter av barnens situation på respektive enhet. I kartläggningen ska förskolan beakta alla sju diskrimineringsgrunder samt risker för kränkande behandling.

Vi har använt följande metoder vid vår kartläggning:

- Observation
- Intervju
- Incidentrapporter
- Vårdnadshavarenkät

Nuläge

I vår kartläggning inför upprättandet av en ny plan framkommer det att det fortsatt sker missförstånd, konflikter och kränkningar i barns samspel och lek. Vår analys av incidenterna som sker är att det handlar om barns impulskontroll i mötet med andra, men även förmåga att vara socialt uppmärksam på omgivningen och andras intentioner. Vi ser även att behovet av stöd vid känsloreglering har ökat hos barn. I vår kartläggning framkommer det att barn gör avkall på sin moraliska integritet för att få vara en del av vänskapsrelationer. Vår analys är att det handlar om en osäkerhet både hos barn som leder och följer. Det finns barn som söker sig till osynliga utrymmen som blir svåra för pedagoger att överblicka. Där sker incidenter som handlar om att utforska kroppen.

I samband med kartläggningen har vi identifierat följande risker för diskriminering eller kränkande behandling:

- Risk för missförstånd och kränkningar i barns samspel och lek.
- Risk för att barns starka känslouttryck går ut över andra barns trygghet.
- Risk för att barns moraliska och fysiska integritet inte respekteras av sig själv eller andra.

I vår analys av de risker vi identifierat har vi kommit fram till att riskerna beror på följande orsaker:

- **Identifierad risk**
  Risk för missförstånd och kränkningar i samspel och lek.

Orsaker till ovanstående risk

- Vi kan se risker i samspelet mellan barnen i lek och sociala sammanhang. I vår kartläggning uppfattar vi att incidenter som sker handlar om barns impulskontroll i mötet med andra, men även förmåga att vara socialt uppmärksam på omgivningen och tolka andras intentioner.

- **Identifierad risk**
  Risk för att barns starka känslouttryck går ut över andra barns trygghet.

Orsaker till ovanstående risk

- Vi tror att svårigheter i att uttrycka sig kan bidra till en frustration. Vi ser att behovet av stöd i känsloreglering har ökat hos barn. Uttryck för starka känslor ser vi har en påverkan på andra barn i gruppen.

- **Identifierad risk**
  Risk för att barns moraliska och fysiska integritet inte respekteras av sig själv eller andra.

Orsaker till ovanstående risk

- Att barn gör avkall på sin moraliska integritet för att få vara en del av en gemenskap tror vi beror på en osäkerhet och en oro för att av bli utesluten ur den sociala gemenskapen. På 1177 står det om att barns nyfikenhet och utforskande av kroppen är en naturlig del i utvecklingen som påverkas av vad som tillåts av omgivningen. Vuxnas bemötande av barns nyfikenhet kring kroppen kan påverka om barn drar sig undan för att utforska i smyg eller om de vågar ställa sina frågor till trygga vuxna.

Sätta mål och besluta om åtgärder

När kartläggningen är analyserad och förskolan har tagit reda på vilka orsaker som finns bakom de risker som har identifierat är det dags att sätta upp mål för enhetens likabehandlingsarbete. Målen ska vara så tydliga att de kan följas upp och utvärderas.

Varje mål ska därefter kopplas till konkreta insatser och åtgärder som ska genomföras. De åtgärder som beslutas ska genomföras så snart som möjligt och bör tidsplaneras tydligt.

I planen ska det anges vem som är ansvarig för att genomföra respektive åtgärd och hur åtgärden ska följas upp. Detta innebär att förskolan redan i samband med beslutet om åtgärder behöver planera för att avsätta nödvändiga resurser, i form av till exempel tid eller personal.

Vid vår analys har vi identifierat följande orsaker till de risker som vi upptäckt i vår verksamhet:

Vårt mål är att: ***förebygga risken mot missförstånd och kränkningar i samspel och lek.***

Som förbyggande åtgärd för att komma till rätta med den risk vi identifierat planerar vi att genomföra följande insatser:

Identifierad risk: risk för missförstånd och kränkningar i samspel och lek.

Vad Vilken åtgärd sätter vi in?	**Hur** Hur ska vi göra?	**Vem** Vem ansvarar?	**När** Tidplan för insats
1. Pedagogerna ska ha en medveten närvaro tillsammans med barnen.	Möta barnen med ett öppet och glatt ansikte. Nämna barnen i positiva sammanhang för varandra. Göra barnen uppmärksamma på andra barn i omgivningen och hjälpa dem till kontakt med varandra. Visa uppmuntran till kommunikation och samspel mellan barnen. Hjälpa barnen att tolka varandras intentioner. Ge förslag på inträdesstrategier till lek.	Allas ansvar.	Uppföljning december.

2. I mötet med barn ge kognitivt, socialt och emotionellt stöd.	Pedagoger skapar trygga och tillitsfulla relationer till barn genom att tolka och sätta ord på barns intention, känslor och stötta i att hantera situationen.	Allas ansvar.	Uppföljning december.
3. Motverka stereotypa könsnormer i barns lek.	Pedagoger visar nyfikenhet för barns tankar och ställer öppna samt genuina frågor. Samtala om och modellera för alla barns rätt att delta i förskolans olika slags lärmiljöer och möjlighet att delta i lek. Skapa ett tillåtande klimat i gruppen där det är okej att vara olika. Medvetna konstellationer där barnen får mötas i sammanhang.		

Uppföljning

Uppföljning kommer att ske i december. Då beslutas om ytterligare åtgärder behöver vidtas.

Vårt mål är att: ***förebygga risken för att barns starka känslouttryck går ut över andra barns trygghet.***

Som förbyggande åtgärd för att komma till rätta med den risk vi identifierat planerar vi att genomföra följande insatser:

- Identifierad risk: Risk för att barns starka känslouttryck går ut över andra barns trygghet.

Vad Vilken åtgärd sätter vi in?	**Hur** Hur ska vi göra?	**Vem** Vem ansvarar?	**När** Tidplan för insats
1. Pedagoger tar ansvar för situationen samt stöttar barnen.	Språkliggöra sammanhanget för barn. Pedagoger stannar kvar i situationen och skapar trygghet för alla barn. Pedagoger bemöter tydligt och lågaffektivt. Öppen och förtroendefull dialog med vårdnadshavare.	Allas ansvar.	Uppföljning december.
2. Pedagoger responderar på barns kommunikation.	Svara an på barns kommunikation. Uppmuntra barn att språka och delta. Aktivt lyssna. Ställa öppna och genuina frågor. Tillföra visuellt stöd i barns miljö som blir	Allas ansvar.	Uppföljning december.

	tillgängligt under hela dagen.		

Uppföljning

Uppföljning kommer att ske i december. Då beslutas om ytterligare åtgärder behöver vidtas.

Vårt mål är att: ***förebygga risken för att barns moraliska och fysiska integritet inte respekteras av sig själv eller andra.***

Som förbyggande åtgärd för att komma till rätta med den risk vi identifierat planerar vi att genomföra följande insatser:

Identifierad risk: Risk för att barns moraliska och fysiska integritet inte respekteras av sig själv eller andra.

Vad Vilken åtgärd sätter vi in?	**Hur** Hur ska vi göra?	**Vem** Vem ansvarar?	**När** Tidplan för insats
1. Pedagogerna ska stärka barns moraliska och fysiska integritet	Synliggöra barnen i positiva sammanhang. Stötta barnen i att språkliggöra deras intentioner. Medvetna konstellationer där barnen får öva på att leda och följa. Uppmuntra barnen att sätta gränser. Upplysa barnen att det är okej att uttrycka sin vilja. Förstärka barnens signaler. Tillåtet klimat där det är okej att tycka olika. Vi öppnar inte fler utrymmen än vad vi pedagoger kan överblicka.	Allas ansvar.	Uppföljning december.

Uppföljning

Uppföljning kommer att ske i december. Då beslutas om ytterligare åtgärder behöver vidtas.

Uppföljning och utvärdering juni 2026

I förskolans redovisning av planerade åtgärder ska det framgå när och hur de beslutade åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Resultatet av denna uppföljning och utvärdering ska dokumenteras.

Vad Vilken åtgärd sattes in?	**Hur** Hur gjorde vi?	**Resultat** Hur har det gått?
Pedagogerna ska ha en medveten närvaro tillsammans med barnen.	Pedagogerna har varit närvarande tillsammans med barnen och inte öppnat upp fler rum/lärmiljöer än vi kan överblicka. Pedagogerna har varit närvarande i barnens samspel och lek, vilket gjort att vi kunnat läsa av barnens intentioner och satt ord på deras initiativ till varandra. Pedagogerna har uppmuntrat kommunikationen mellan barnen och gett korta samt tydliga förslag på hur de kan uttrycka sig till varandra i lek. Pedagogerna har använt sig av barnlitteratur på olika teman för att samtala om värdegrundsfrågor tillsammans med barnen utifrån deras behov. Pedagogerna har främjat barnens lekutveckling genom att starta	Vi ser att barnen ingår i fler samspel och lek tillsammans än tidigare. Barnen tydliggör sina roller mellan varandra efter sina förutsättningar. Vi ser och hör att barnen förmedlar sina intentioner och förhåller sig till turtagning oftare. Vi ser och hör hur barnen söker upp varandra och initierar lekar som återkommer. Barnen visar en större acceptans för varandra och varandras olikheter. Vi ser att barnen är mer nyfikna på varandras berättelser och oftare visar respekt när kompisarna delar med sig. Genom att vi pedagoger bekräftar och är närvarande tillsammans med barnen, upplever vi att barnen ibland har svårt med att vänta på att få uttrycka sig till den vuxna och söker snabb respons. Ibland när

	gemensamma organiserade lekar, skapat leklådor på olika teman, tydliga strukturer för lek, fördelat roller, iscensatt lekmiljöer, riktat tillbaka fokus samt planerat för lek utifrån individuella förutsättningar. I utbildnings- och undervisningsplaneringar har pedagogerna preciserat hur vi ska främja barnens samspel och sociala strategier.	en pedagog inte är närvarande i situationen upplever vi att barnen riktar sin kommunikation till varandra och visar hjälpsamhet. Vi tolkar det som att detta är p.g.a. att barnen har fått träna sina förmågor tillsammans med oss i många goda sammanhang. Det finns barn som söker sig till osynliga utrymmen som blir svåra för pedagoger att överblicka. Där sker en del incidenter som handlar om att utforska kroppen.
Bemöta barnen lågaffektivt.	Pedagoger har haft reflektioner kring begreppet lågaffektivt bemötande. Vi har haft en ökad medvetenhet om att mitt känsloläge som pedagog har påverkan på barnets känslor i situationen. Vi har anpassat vår kropp till barnens nivå i svåra situationer. Samtalat i en lugn och tydlig ton samt med korta meningar. Lyssnat in barnets perspektiv i situationen och sett till vad barnet behöver. Vi har sedan lett vidare genom att flytta fokus till något annat. Pedagoger har gjort medvetna anpassningar	Vi ser att barnen har en öppenhet för att bli bemötta av pedagoger lågaffektivt i laddade situationer. Det upplevs som att det finns en trygghet hos barnen att den vuxna kommer ta hand om situationen omsorgsfullt. Vi kan se att barnens känsloutbrott har blivit färre och kortare när de väl kommer. De yngsta barnen kan sätta ord på sin känsla med hjälp av bildstöd. De äldsta barnen har i större utsträckning börjat sätta ord på vad det var som blev jobbigt i situationen.

	för det enskilda barnet för att få verktyg för att hantera och reglera sin känsla i situationen. Vi har en stor medvetenhet om vikten av trygga pedagogiska relationer när vi möter barn i svåra situationer.	
Anpassa lärmiljön för att underlätta övergångar.	Pedagoger har använt sig av time-timer vid rutinsituationer och inför övergångar. Tydliga övergångsmaterial har använts för att göra väntan mer meningsfull. Dokumentationer och språkliga mötesplatser i lärmiljön har också använts för att locka barnen till dialog och reflektion.	Tack vare att lärmiljön och material från våra projekt varit tillgängliga för barnen att utforska och leka med under hela dagen, tar barnen nu egna initiativ till lek vid övergångar och i mellanrummen. Vi ser att det blir enklare för vissa barn att hantera situationen när det finns en tydlighet i hur länge de behöver stanna. Det sker färre incidenter mellan barnen till följd av att pedagoger tillfört material som lockar barnen vid övergångar. Tiden mellan olika moment fylls ofta med någonting meningsfullt.
Trygga och meningsfulla övergångar.	Pedagoger förbereder barnen inför övergångar verbalt och med hjälp av bildstöd. Vi förbereder även aktiviteter och vila för att minimera väntan. Pedagoger har skapat tydliga rutiner med individuella anpassningar	Vi upplever att måltiderna har blivit lugnare då barnen vet vad som förväntas av dem och vart de ska ta vägen. När vi kan duka i ordning borden vid måltider ser vi också att situationen blir lugnare för barnen. Ett positivt resultat av att vi har ätit på modulerna är att

	för måltider, in- och utgång samt vila.	övergångarna har blivit färre och på så vis har barnens dag blivit mer sammanhållen. Vi fördelar oss på ett sådant sätt så att det finns en pedagog på platsen som barnen är på väg till.

Uppföljning och utvärdering juni 2027

I förskolans redovisning av planerade åtgärder ska det framgå när och hur de beslutade åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Resultatet av denna uppföljning och utvärdering ska dokumenteras.

Vad Vilken åtgärd sattes in?	**Hur** Hur gjorde vi?	**Resultat** Hur har det gått?

Rutiner för akuta händelser

All personal som arbetar i förskolan ska vara uppmärksam på om barn upplever sig utsatta för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier. Om personal uppfattar signaler om att barn upplever sig utsatt är de skyldiga att genast agera genom att anmäla och utreda händelsen.

Barn upplever sig utsatt av annat barn

Alla signaler om att ett barn upplever sig utsatt för kränkande behandling eller trakasserier ska tas på allvar, anmälas och utredas.

All personal som får signaler om att ett barn upplevt sig utsatt ska skyndsamt anmäla detta till rektor, anmälan görs digitalt.

Anmälan utreds sedan av pedagogen i samarbete med rektor. Man vidtar åtgärder för att förebygga och förhindra liknande händelser. De åtgärder som vidtas för att komma till rätta med eventuella kränkningar/trakasserier följs upp och rektor beslutar när ärendet ska avslutas.

Barn upplever sig utsatt av personal

För personalens del finns ett absolut förbud mot att utsätta barn för kränkningar, trakasserier eller sexuella trakasserier. Alla signaler om att ett barn upplever sig utsatt för kränkande behandling eller trakasserier av personal ska tas på allvar, anmälas och utredas.

All personal som får signaler om att barn upplevt sig utsatt av personal ska skyndsamt anmäla detta till rektor. Om det är rektor som upplevs utsätta görs anmälan till skolchef, anmälan görs digitalt.

När rektor får signal om att ett barn upplevt sig utsatt av personal ska hen skyndsamt påbörja en utredning och vidta åtgärder för att förebygga och förhindra liknande händelser.

Anmälan från privatpersoner

Om du tror att någon annan är utsatt för kränkningar eller om du som förälder misstänker eller får höra att ditt barn utsätts för kränkande behandling, vänder du dig i första hand till ansvarig lärare eller till någon annan vuxen på enheten. Om du inte tycker du blir lyssnad till, eller inte får den hjälp som krävs för att kränkningarna ska upphöra vänder du dig till rektor. Om du efter kontakt med rektor fortfarande inte tycker att du får den hjälp som krävs för att kränkningarna ska upphöra kan du göra en anmälan till division Utbildning som då utreder händelsen och hjälper till för att lösa situationen. Länk för att göra en anmälan digitalt finns på kommunens hemsida.

Bilaga 1

Incidentrapport

Datum	Händelse	Plats/tillfälle	Åtgärd	Sign.

Bilaga 2

Observationsfokus för de yngre barnen på Korvettens förskola

Observationsunderlag inför utvecklingssamtal samt uppföljning och utvärdering av planen för kränkande behandling.

1. Hur ser vi att barnen är trygga på förskolan?

2. Finns det miljöer eller tillfällen på förskolan där risken för kränkningar är extra stor?
   Ser vi något mönster i kränkningarna?

3. Hur ser samspelet ut mellan barnen?
   Hur söker barnen sig till varandra?
   Vilka lekstrategier använder de sig av för att ta sig in i leken?

Bilaga 3

Trivselfrågor till barnen på Korvettens förskola
Frågorna ställs 1 gång/år till barnen. Utgå från dessa frågor och använd dem som ett underlag till dialog med barnen. Används inför utvecklingssamtal samt uppföljning och utvärdering av planen för kränkande behandling.

Använd stödmaterial.

1. När du ska gå till förskolan, hur känns det för dig då?
   (Tumme upp/tumme ner)
   Berätta!

2. Berätta, vem/vilka brukar du leka med på förskolan?
   (Använd porträtt)

3. Vart är det roligt att leka? (Använd miljöbilder)

   Finns det någonstans du inte tycker om att leka? Varför?

4. Kan du berätta om någon gång du varit rädd eller ledsen på förskolan?
   (Förstärk med bildstöd)

5. Vem pratar du med om du är rädd/ledsen någon gång på förskolan?
   (Använd porträtt)

6. Vad är det bästa med förskolan?

Namn:_____Datum:_____